

Byggföretagens yttrande av promemoria Förslag om mål för en effektiv energianvändning

Byggföretagen är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar cirka 4000 bygg-, anläggnings- och specialföretag.

Byggföretagen noterar att vår organisation inte är remissinstans i frågan, trots att just byggnaders potential till energieffektivisering nämns specifikt. Energieffektivisering är en central fråga för våra medlemsföretag, för samhällsbyggandet från norr till söder. Effektiv energianvändning är en absolut förutsättning för bygg- och anläggningssektorn, för den dagliga verksamheten och ur ett beredskapsperspektiv. Byggföretagen anser därför promemorians innehåll, och beaktandet av vårt svar, högst relevant.

Byggföretagen är positiva till att frågan om energieffektivisering får nytt fokus då det är en odiskutabelt viktig komponent till ett resurseffektivt och resiliellt energisystem. Vi ställer oss dock tveksamma till det sätt på vilket frågan nu hanteras. Energieffektivisering bör få en än mer framträdande roll som komponent i energisystemet, allt enligt principen om energieffektivitet först. Energieffektivisering innebär affärsnytta för det enskilda bolaget, kostnadsbesparing för individen och systemnytta för hela energisystemet. Det är en möjlighet som inte får tappas.

Promemorians förslag

Promemorians föreslår att ”Energianvändningen i Sverige ska vara effektiv och bidra till starkt motståndskraft, konkurrenskraftiga energipriser, ett resurseffektivt energisystem och samhällets elektrifiering”. Vi ställer oss frågande till att ansvar för motståndskraft, konkurrenskraftiga priser och resurseffektivitet åläggs användarsidan. Det är snarare en fråga för politiska beslut och strategiska övervägande av andra aktörer inom energisystemet, såsom bland annat nätägare (el, gas och fjärrvärme), producenter och aggregatorer, snarare än användare. Vi ställer oss positiva till att ett större systemperspektiv föreslås men samtidigt ställer vi oss frågande till formuleringen som ger användarledet ett orimligt ansvar.

Kvalitativt eller kvantitativt mål och indikatorer

Dagens kvantitativa mål har diskuterats och kritik riktats mot dess trubbighet och brist på anpassning till samhällets elektrifieringsbehov. Att se över hur målet är utformat är därför positivt. Mätbarheten som det kvantitativa målet innebär är ändå att betrakta som en förutsättning för uppföljning och därmed också möjlighet att effektivt anpassa styrmedel efter måluppfyllelse. Det innebär också en möjlighet till ansvarsutkrävande och incitamentsskapande av och för olika aktörer i samhället. Med ett rent kvalitativt mål riskerar transparensen och långsiktigheten att gå förlorad. Byggföretagen anser därför att en kvantitativ komponent bör finnas kvar i mål om energieffektivisering och effektiv energianvändning.

I promemorian anges att Energimyndigheten ”ges i uppdrag att utveckla en uppsättning indikatorer som för flera sektorer följer upp effektiv energianvändning på ett sätt som beaktar att omställningen av industrin från fossil energianvändning till fossilfri inte hindras. Indikatorerna ska förutom att följa upp mängden använd energi även kunna mäta utvecklingen avseende energieffektivisering, utjämning av effektoppar, efterfrågeflexibilitet och energilagring.” Det är mycket positivt att, genom att beakta även effekt, flexibilitet och lagring, sätta frågan i ett bredare systemperspektiv. Samtidigt blir det dock mer komplicerat att ta fram adekvata indikatorer, dessutom kvalitativa sådana. Vi ser en risk att med den i promemorian förhållandevis vaga beskrivningen av syfte, utvecklingsbana och målnivå så står Energimyndigheten för en utmanande uppgift.

Energieffektiviseringspotentialen i byggnadsbeståndet är stort, liksom möjlighet till sektorskoppling (se nedan). Trots det fokuserar promemorian på indikator inom industrin, med risk att förringa såväl energieffektiviseringspotential, som möjlighet till flexibilitet och andra uppenbara systemnyttor som finna inom andra sektorer. Byggföretagen önskar att promemorian tar en bredare samhällsbyggnadsperspektiv snarare än snävt industriperspektiv.

Koppling till EED och EPBD

Promemorian föreslår att målet ska omfatta hela energisystemet, inte bara tillförd energi i relation till BNP som dagens mål. Likaså föreslås indikatorer för olika (industri)sektorer vilket ligger i linje med Energieffektiviseringsdirektivets (EED:s) fokus på faktiska besparingar och systemeffektivitet. Det är dock alltför ottydligt hur föreliggande promemoria kan göra att Sverige faktiskt uppfyller kraven i EU-direktivet, där ett antal kvantitativa mål avseende minskad energianvändning och energieffektivisering finns. Det vore önskvärt med en än tydligare koppling till regelefterlevnad avseende EED och till principen om energieffektivitet först. Promemorians formulerar att de indikatorer som föreslås tas fram av Energimyndigheten *bör* möjliggöra

kravuppfyllan och uppföljning av EED. Byggföretagen menar att de *ska* göra det.

Promemorian hänvisar också till direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD) och därmed indirekt de sektorsspecifika krav på energieffektivisering och energirenoivering som finns däri. Vi saknar dock en problematisering kring det faktum att EPBD ställer kvantitativa krav med tydliga årtal för måluppfyllelse och hur dessa ska förhålla sig till de här föreslagna kvalitativa indikatorerna.

Sektorskoppling

Byggföretagen är positiva till att promemorian berör sektorskoppling som underliggande princip genom att betona att målet för effektiv energianvändning ska omfatta hela energisystemet och bidra till elektrifiering, flexibilitet och lagring. Detta kräver samverkan mellan olika sektorer – exempelvis el, värme och transport. Vi hoppas att det här går att läsa in vikten av minskad förlust av energi, snarare än sparad kWh. Ett exempel är ett datacenter, som är en energiintensiv verksamhet och vars etablering ökar den totala energiförbrukningen. Värmen därifrån går dock att nyttja i fjärrvärmenät vilket är ett återbruk av energin i stället för att kyla bort den. Genom sektorskoppling blir således energianvändningen mer effektiv.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Sigrid Granström, expert energi- och miljöpolicy, sigrid.granstrom@byggforetagen.se alternativt 0724065309.

BYGGFÖRETAGEN

Catharina Elmsäter-Svärd
Verkställande direktör